

Mirjam de Blécourt (1964) is arbeidsrechtadvocaat.

Ze behoort tot de invloedrijkste personen van Nederland en zet zich in voor meer vrouwen aan de top. Deze week verscheen *Vrijgevochten*, een boek over haar leven.

tekst Vera Spaans, foto Harmen de Jong

‘Ik dacht: terug met die rimpels’

Zeist

“Ik ben in Zeist geboren, maar in Bosch en Duin opgegroeid, een dorp in dezelfde gemeente. Mijn ouders hadden er een verpleeghuis. Er woonden chronisch zieken, jong en oud.”

“Bosch en Duin is een bosrijke plek. Het enige ongezellige is: er is niet één winkel in de buurt. Er zijn ook geen stoplichten. Het is een bos met huizen; een keurig dorp, maar je kent en ziet elkaar niet. Je loopt niet zomaar bij elkaar binnen, zoals in een straat, want iedereen heeft een vrij grote tuin met een hek eromheen. Nu vind ik dat heerlijk, maar vroeger zeurden we wel dat er niemand was om op straat mee te spelen. Mijn vader ging dan voor het raam zitten zwaaien alsof hij allemaal kinderen buiten zag. En wij traptten daar altijd in.”

Kippenhok

“Mijn studentenhuus in Leiden, Rapenburg 120. Het heette zo omdat er 44 vrouwen woonden. Ik heb er lang gewoond, want na mijn studie civiel recht wilde ik nog niet uit huis. Toen zei mijn vader: waarom ga je niet ook fiscaal recht doen? Dat leek me saai, maar ik ben het toch maar gaan proberen. Dus uiteindelijk heb ik van 1983 tot 1990 in het Kippenhok gewoond. Ik heb er veel geleerd: dat je het niet altijd kunt krijgen zoals je wilt, dat je niet over mensen moet roddelen. Je kreeg veel mee van de ouderejaars.”

“Er was maar één wasmachine. Daar was een intekenlijst voor. Dat ding stond eeuwig aan, dag en nacht. Ik had een keer de kamer naast de wasmachine, daar werd je knettergek van.”

Eberhard van der Laan

“Toen ik stage liep bij Van Doorne, was hij daar advocaat. De stagiairs zaten daar samen in de bibliotheek – er waren nog geen computers, dus alles moest je opzoeken in dikke boeken. De hele dag liepen partners binnen om opdrachten te geven. Maar, dat realiseer ik me nu: eigenlijk heeft niemand tijd. Het moet snel, de cliënt zit te wachten. Maar Eberhard nam de tijd om een praatje te maken. Ging even zitten, wil je een kopje koffie, kun je dit voor me uitzoeken, wil je mee naar de zitting? Heel menselijk en laagdrempelig. Hij kon zich verplaatsen in een jong iemand. Dat heb ik van hem opgepikt en heb ik altijd belangrijk gevonden om vast te houden.”

Raadhuisstraat

“Daar heb ik gewoond, in mijn eentje met een baby. Dat is leuk, want je bent overal zo, en ik voelde me niet alleen. Mijn man had een opleidingsplaats gekregen in Maastricht, ik bleef met de baby in Amsterdam. Onhandig, maar dat was onze keus. We zagen elkaar elk weekend, en ik heb zo mijn eigen leven kunnen houden. Ik had best genoeg kunnen nemen met een baan in Maastricht, maar ik wilde verder, ik wilde ergens partner worden. En mijn man had

mij verteld dat hij na drieënhalve jaar met gierende banden terug naar Amsterdam zou gaan. Dus als ik voor die tijd in Maastricht zou gaan zitten, had ik niet geweten wat ik daarna zou gaan doen.”

Johan Cruijff

“Ongekend wat die man losmaakt. Ik liep met twee collega's met hem op straat in Barcelona. Mensen gaan juichen, klappen – ongelooflijk. Ik heb met kantoorgenoten een zaak gedaan voor Johan Cruijff en de jeugdtrainers, tegen de nv Ajax en de overige leden van de raad van commissarissen. Kort door de bocht ging het erom dat Louis van Gaal was benoemd als directeur achter de rug om van Johan Cruijff. We hebben de zaak gewonnen.”

“Cruijff was heel slim. Hij had snel verbanden door, zag snel de kern. Voor de strategie had hij ons niet nodig, wel om het gestructureerd te vertellen. Wij schiepen orde in zijn verhaal.”

Dennis Bergkamp

“Ik wist echt niet wie hij was. Ik vroeg, bij de eerste afspraak: wat is je naam? Zo begin ik altijd als ik voor het eerst met cliënten zit. Wim Jonk, naast hem, kende ik ook niet. Hij was trouwens bescheiden; ze deden helemaal niet alsof het gek was dat ik hen niet kende. Mijn collega zei: het lijkt wel of jij uit een ei bent gekropen. Maar ik volg voetbal niet, ik kijk hooguit het WK, als mijn vrienden kijken. Wat buitenspel is weet ik trouwens wel, omdat ik heb gehockeyd. Ik vond Bergkamp wel een leuke man. Ook intelligent. Dat viel op. Een collega heeft me later een filmpje laten zien van een mooi doelpunt dat Bergkamp had gemaakt. Maar het is gek: als je dat allemaal niet weet, wordt hij niet dan opeens een held voor je.”

Botox

“Dat heb ik zeker gebruikt. Hier, naast mijn ogen. Nu heb ik niks. Ik zag foto's van mezelf en vond dat mijn uitdrukking er toch wel erg door veranderde. Dus toen dacht ik: terug met die rimpels. Ik heb wel de pigmentvlekken op mijn handen laten weglaseren. Echt een aanrader, is in tien minuten gepiept.”

“Mijn man is plastisch chirurg. Hij doet borsten, billen, liposuctie. En eens per jaar gaat hij naar Afrika. Daar opereert hij aan brandwonden, hazenlippen, vergroeiingen. Hij heeft een keer een jongen van 17 geholpen die een hazenlip had. Hij werd verstopt in een hutje achter het huis omdat zijn familie zich zo voor hem schaamde. Na de operatie zag hij er helemaal mooi uit. Een jaar later was mijn man er weer en toen had die jongen een vriendin. Zo gaaf.”

Stoelendans

“Een ommekeer in mijn carrière. Een cliënt, Compaq, een vrij klein bedrijf met jonge men-

sen in dienst, had een grotere concurrent, Digital, overgenomen. Daar werkten meer mensen, met lange dienstverbanden. Toen gold de regel dat je mensen die het laatst in dienst waren gekomen, het eerst moest ontslaan. Dat zou betekenen dat alle jonge mensen weg zouden moeten en dus heel Compaq weg zou zijn. Toen vroeg de directeur of ik daar iets op kon verzinnen. Toen ontstond de methode De Blécourt, of de stoelendansmethode: je laat alle functies vervallen en dan laat je de mensen solliciteren op nieuwe functies. Het was heel eng in het begin, want er kwamen allerlei rechtszaken over, maar die hebben we allemaal gewonnen.”

Burning Man

“Het leukste wat ik heb gedaan in mijn leven. Een festival in de woestijn van Nevada. We zijn vorig jaar gegaan met het hele gezin. Mensen zeggen: je moet plassen in een dixi, je kunt je een week niet wassen. Dat is allemaal waar. Maar je bent totaal los van je telefoon en van de wereld zoals je die kent. Iedereen is gelijk, je doet aan waar je zin in hebt. Niemand vraagt: wat doe je, waar woon je? Dat interesseert echt helemaal niemand. Dat vond en vind ik echt wel erg leuk voor een week.”

#MeToo

“Als arbeidsrechtadvocaat word ik vaak gebeld als ergens een #MeToozaak speelt, of om mee te denken om die te voorkomen. Het helpt enorm als mensen leren voor collega's op te komen als iets denigrerends wordt gezegd. Bij één cliënt gaan ze zelfs zo ver dat het in je personeelsdossier komt te staan als je niet voor anderen opkomt. Als je ergens in dienst komt, wordt je verteld: dit is ons bedrijf, hier zit PZ, dit is onze cultuur. Zeg dan meteen ook dat je niet over de schreef mag gaan met opmerkingen of grapjes.”

Lange dweil

“Zo werd ik genoemd door een stagiair. Ik was toen al in dienst, en voelde me ver boven hem verheven, letterlijk en figuurlijk. Ik ben lang, 1,83 meter, en hij was heel klein. Ik zat in mijn kamertje, het was 12.30 uur of zo, en hij kwam binnen en zei: ‘Hé lange dweil, zullen wij gaan lunchen?’ Ik vond het supergrappig.”

“Mijn man is 1,86 meter, niet enorm veel langer. Met hakken aan – en die draag ik eigenlijk altijd – ben ik langer dan hij. Dat kan hem niet zoveel schelen.”

Bier

“Dat heb ik nog nooit gedronken. Ik vind het zo'n bittere, vieze smaak. Vriendinnen zeiden: na zes glazen maakt dat niets meer uit. Maar daar begon ik niet aan. Ik dronk spa. Je kon op onze sociëteit geen wijn per glas bestellen. Dat had ik aan de kaak moeten stellen, maar zo bijdehand was ik toen nog niet. Wat wel raar is: op

een gegeven moment zie je iedereen joliger worden, en daar maak je geen deel van uit. Dus ik ben niet vaak tot vijf uur blijven hangen.”

Eerste Kamer

“Ik heb al eerder geproefd aan de politiek toen ik mocht meeschrijven aan de wet voor streefcijfers voor een evenwichtige zetelverdeling tussen mannen en vrouwen in bestuur en raad van commissarissen. Nu sta ik op nummer 9 voor de VVD. Ik ben er zo trots op dat het is gelukt. Ik ben een klasje gaan doen, de topkadertraining. Daar heb ik me in gestort. Wat ik niet wist, is dat zo veel mensen van de VVD vrijwilligerswerk doen. Bij Baker McKenzie heb ik in de wereldwijde integriteitscommissie gezeten, ik heb op dat gebied mijn hulp aangeboden aan de VVD. Maar mijn hart ligt bij de vrouwenzaak.”

Mannenkartel

“In 2006 stond Nederland qua vrouwen op topfuncties op gelijke hoogte met Afghanistan. Toen hebben we met een groep vrouwen een brief geschreven dat er iets gedaan moest worden tegen het mannenkartel: de succesvolle poging van mannen om de markt voor topfuncties dicht te houden voor vrouwen. Ik heb me bij Baker McKenzie altijd ingezet voor meer vrouwen. De afgelopen jaren is de cultuur veranderd: grappen als ‘goedemiddag’ zeggen als je om 9.15 uur binnenkomt omdat je eerst je kind hebt weggebracht, die hoor je niet meer.”

Khadija Arib

“Een echte powervrouw, een goed voorbeeld.”

Mirjam de Blécourt: *Vrijgevochten*, Uitgeverij Prometheus, €19,99

‘Ik wist niet wie Dennis Bergkamp was. Ik vroeg bij de eerste afspraak: wat is je naam? Zo begin ik altijd met een cliënt’